

Числата в художествената реалност на песенните текстове (По примери от песните, включени в том първи на „Веда Словена“)

Гатя Симеонова

(Резюме)

Задачата на това изследване се свежда до прочит на текстове (пояснителни и същински художествени), който да доведе читателя до знанието кои са вписаните в сборника числа и доколко те се различават по честота на повтаряемост помежду си, а и спрямо известните ни от етнографските проучвания по темата факти. Откъдето пък би могъл да се направи извод, че и във „Веда Словена“ има предпочитани числа, които съвпадат с най-известните според традиционната ни народна култура и с най-често коментирани числа в нумерологията.

Дотолкова, доколкото текстовете на песните във „Веда Словена“ и в този случай се разглеждат като „художествени“, числата се възприемат като средство, с помощта на което се постига хиперболизация на образите в един въобразен от човешката фантазия свят. Оправдание за измислянето на подобни „небивалици“ според здравия разум е търсенето на ефект за въздействие върху слушателя. Това въздействие има и по-далечни цели – въображаемият свят да служи за модел на реалния. Бегло и с много уговорки е изречено провокиращото научната мисъл допускане дали текстът на песните във „Веда Словена“ не е отражение на реалност, а не на измислен от човека свят. Дали наистина става дума за едно отдавна минало време, в което живеят разумни същества с външен вид, различен от този на сегашния човек и като размери, и като анатомия? Дали става дума за свят, в който мисленето и чувствата протичат с различна скорост и следователно оставят впечатление за различна продължителност на описаните състояния и действия?

Това изследване не надхвърля равнището на традиционното описание. Новото при него е, че прави прочит и въвежда в обръщение материал от малко познат извор, какъвто е „Веда Словена“, с надеждата, че той би спечелил доверие към двутомника и включване на данните в традиционното наследство на българите. На по-заден план се таи надеждата, че ще започнат да се правят и опити за семантичен анализ на числовия код в неговата българска употреба.

Ключови думи: песен, образ, число, нумерология, (мито-поетична) традиция, памет

Гатя Симеонова
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
ул. „Московска“, 6 А,
1000 София, БЪЛГАРИЯ
gali_46@abv.bg